

JUBILEUSZOWE X DOLNOŚLĄSKIE FORUM UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU.

4 lipca 2016 roku w Sali Muzycznej Oratorium Marianum w Uniwersytecie Wrocławskim odbyło się X DOLNOŚLĄSKIE FORUM UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU. Organizatorem X FORUM UTW był Uniwersytet Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Wrocławskim. Spotkanie prowadziła Emilia Nowaczyk.

Na wstępie głos zabiera Przewodnicząca Zarządu UTW w Uniwersytecie Wrocławskim Emilia Nowaczyk informując: „*przed Państwem Pan prof. dr hab. Adam Jezierski JM Rektor -Elekt Uniwersytetu Wrocławskiego*”. Pan profesor podchodzi do niezwykłego instrumentu, otwiera skrzydła i mówi „to są Organy Chórowe zbudowane w 1718 roku przez śląskiego organmistrza Adama Horatio Caspariniego umieszczone w kościele św. Elżbiety we Wrocławiu. Częściowo zdewastowane przeniesiono do Uniwersytetu Wrocławskiego, odrestaurowano w 1999 roku. Obecnie znajdują się w Sali Oratorium Marianum”.

Pan profesor siada przy instrumencie i zaczyna grać, słychać charakterystyczny głos instrumentu i płynie muzyka J.S. Bacha. To wielkie zaskoczenie i niespodzianka dla uczestników FORUM. Na bis Pan Rektor zagrał na fortepianie fragmenty utworów Szuberta i Hendla.

Ogromne brawa, kwiaty dla Pana Profesora. Dziękujemy za piękny początek Forum i serdeczne powitanie w Uniwersytecie Wrocławskim. Można rozpocząć obrady Jubileuszowego X Dolnośląskiego Forum UTW.

Temat FORUM: „W poszukiwanie modelu rozwoju Uniwersytetów Trzeciego Wieku na Dolnym Śląsku”.

Goście Honorowi X FORUM:

Sławomir Piechota – Poseł na Sejm RP

Paweł Hreniak – Wojewoda Dolnośląski

Jerzy Michalak – Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego

Ewa Rzewuska – Radna Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

Jarosław Maroszek – Dyrektor Departamentu Zdrowia i Promocji Woj. w Urzędzie Marszałkowskim Woj. Dolnośląskiego

Maria Bogowolska – Wepsięc – Kierownik Działu Profilaktyki Zdrowotnej

Prof. dr hab. Adam Jezierski – JM Rektor – Elekt UWr

Prof. dr hab. Ryszard Cach- JM Prorektor – Elekt UWr

Prof. dr hab. Michał Jeleń- JM Prorektor Uniwersytetu Medycznego – Rada Naukowa UTW w UWr

Prof. dr hab. Maria Straś – Romanowska – UWr- Rada Naukowa UTW w UWr

Prof. dr hab. Zofia Hasińska – UE- Rada Naukowa UTW

Doc. dr Grażyna Dąbrowska – AWF- Rada Naukowa UTW

Ks. Henryk Szeloch – Papieski Wydz. Teologiczny we Wrocławiu

Dr Aleksander Kobylarek – Prezes Federacji UTW z siedzibą we Wrocławiu, Kierownik UTW w UWr

Krystyna Lasek- Członek Rady ds. Polityki Senioralnej przy Ministrze Pracy , Polityki Społecznej i Rodziny.

Dr Walentyna Wnuk – Doradca UM Wrocławia ds. Seniorów i Jarosław Maroszek – Dyrektor Dep. Zdrowia i Promocji Woj. powitali Gości i przedstawicieli 32 dolnośląskich uniwersytetów trzeciego wieku.

Następnie dr Walentyna Wnuk przedstawiła Misję Dolnośląskiego Forum UTW podkreślając, że jest to forma doskonalenia i samodoskonalenia koordynatorów i liderów UTW. Forum jest wzmocnieniem merytorycznym, służy integracji środowisk uniwersytetów trzeciego wieku, jest miejscem poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie różnych form aktywności osób starszych, potencjału późnej dorosłości i jego wykorzystania oraz praktycznych rozwiązań dla obecnych i przyszłych zadań edukacyjnych seniorów. Dopełnieniem prezentacji medialnej było stwierdzenie Walentyna Wnuk, że wszyscy dotychczasowi organizatorzy dopisali „własną” misję, do tej formalnie przyjętej. Dzięki tym wydarzeniom następuje konsolidacja możliwych podmiotów w środowiskach lokalnych. Tworzy się tą drogą rzeczywiste zręby lokalnej polityki społecznej wobec seniorów w gminach. Jednym słowem UTW stają się rzecznikami osób starszych w miastach Dolnego Śląska a dla Urzędu Marszałkowskiego swoistymi agendami do codziennej współpracy z administracją. Każde Forum jest autorskim pomysłem organizatora. W tej różnorodności jest siła.

Z rąk przedstawicieli Federacji UTW z siedzibą we Wrocławiu, dr Walentyna Wnuk otrzymała tytuł *Honorowego Członka Federacji UTW*.

Stanisława Warmuz (rzecznik UTW w UWr) przygotowała prezentację o historii dotychczasowych spotkań w ramach Dolnośląskiego Forum UTW. Prezentację rozpoczęła od słów Pani prof. Marii Straś – Romanowskiej (UWr):

„Słuchacze uniwersytetów trzeciego wieku to piękny wielobarwny obraz. Zachwyca mnie niespotykana w innych grupach wiekowych

różnorodność osobowości, indywidualizm – dotyczący zarówno wyglądu, jak i sposobu bycia, postaw, wrażliwości, zainteresowań”

I. Pierwsze FORUM organizował UTW w Uniwersytecie Wrocławskim – *Przedstawienie misji Forum, jej zatwierdzenie i wyłonienie obszarów zainteresowań metodą „burzy mózgów”* – luty 2008;

II. UTW w Karkonoskim Kolegium w Jeleniej Górze – *Dobre praktyki edukacyjne w UTW* – maj 2008;

III. UTW w Wyższej Szkole Humanistyczno - Ekonomicznej w Brzegu z udziałem UTW z województwa opolskiego i we współpracy z Urzędem Marszałkowskim województwa opolskiego – *Aktywny słuchacz UTW* - kwiecień 2009;

IV. UTW w Strzelinie – *Potencjał później dorosłości* - kwiecień 2010;

V. UTW w Miękinii – *W poszukiwaniu modelu edukacji w późnej dorosłości* - maj 2011;

VI. UTW w Nowej Rudzie – *Kultura fizyczna w edukacji i praktyce UTW* - kwiecień 2012;

VII. UTW w Ząbkowicach Śląskich – *Historia i sztuka nie tylko pędzlem malowana* - kwiecień 2013;

VIII. Transgraniczny UTW w Zgorzelcu – *Żeby życie nie bolało* - marzec 2014;

IX. UTW w Bielawie – *Wehikuł czasu- UTW i nie tylko* - maj 2015.

Każde FORUM UTW uczyło, dostarczało pozytywnych emocji, dodawało energii do dalszych działań. Było promocją UTW organizującego FORUM i promocją miasta, w którym działa uniwersytet. Każde FORUM zyskało wsparcie Samorządu Województwa Dolnośląskiego i lokalnych władz samorządowych.

Zasadniczym celem każdego Forum było i jest integracją placówek senioralnych o statusie UTW w służbie ludziom starszym.

Przystępując do Panelu dyskusyjnego na temat: ***Plany na przyszłość Dolnośląskiego Forum UTW*** moderatorka panelu Stanisława Warmuz przedstawiła zagadnienia, wokół których będzie toczyć się dyskusja:

Czy dotychczasowa formuła spotkań jest zadowalająca?

Czy wymaga zmiany organizacyjnej? merytorycznej?

Czy Dolnośląskie Forum UTW pozostanie nadal strukturą nieformalną związaną z Departamentem Zdrowia i Promocji Woj Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego ?

Czy szukamy nowych rozwiązań?

Do dyskusji zaproszono przedstawicieli uniwersytetów, które w poprzednich latach organizowały FORUM oraz Pana Sławomira Piechotę (poseł na Sejm RP), Pana Jarosława Maroszkę (Urząd Marszałkowski Woj. Dolnośląskiego) i Panią dr Walentynę Wnuk

Uczestnicy dyskusji panelowej

Aleksander Kobylarek (Kierownik UTW w UWr) zwrócił uwagę na problem finansowania Forum UTW. Część uniwersytetów nie mając osobowości prawnej nie może bezpośrednio pozyskiwać środków na zorganizowanie spotkania. Należałoby wykorzystać możliwości organizacji działających w środowisku uniwersytetów trzeciego wieku. Dla przyszłości FORUM ważna jest odpowiedź na pytania – *Kto organizuje Forum? Dla Kogo? Jakie są efekty, co pozostaje po Forum?*

Każde FORUM zawsze było wydarzeniem dla Organizatora, miejscowych władz samorządowych i dolnośląskich UTW. Efekty najczęściej zostają w nas i mało przekładają się na praktyczne działania. „ Proponuję podjąć próbę prowadzenia badań dotyczących FORUM UTW, publikować wyniki, zapraszać do współpracy nowe uniwersytety i wykorzystać metody warsztatowe w organizacji kolejnych spotkań” – mówił A. Kobylarek

Grażyna Smolińska (Prezes UTW w Bielawie) – mówiła, że organizacja FORUM wymaga bardzo dużego zaangażowania Kierownictwa UTW, słuchaczy i lokalnych władz. Forum jest bardzo dobrą praktyką wymiany doświadczeń, pozwala także przedstawić dorobek UTW- organizatora. Dobrą metodą pracy na FORUM są warsztaty. Pani Prezes zaproponowała zorganizowanie warsztatów na temat przepisów prawa, prawa skarbowego, pisanie projektów. Należałoby udoskonalić wstępną organizację w zakresie powiadamiania i zgłaszania uczestników Forum, zwrócić uwagę na odpowiedzialne zachowania przy podejmowaniu decyzji o uczestnictwie w obradach FORUM.

Grażyna Kwiecińska (Prezes UTW w Ząbkowicach Śląskich).

Każdy UTW powinien „zderzyć się” ze zorganizowaniem FORUM – mówiła Pani Prezes-. Zaprezentować swoją placówkę dzieląc się doświadczeniami, podkreślić dobrą współpracę z Władzami Samorządowymi i sąsiednimi uniwersytetami trzeciego wieku. Zorganizowanie FORUM UTW przez „Mały” uniwersytet, w małym mieście jest bardzo trudnym i niezwykle odpowiedzialnym zadaniem, ale możliwym do zrealizowania z dobrym efektem.

Wiesława Kozłowska (KUTW w Jeleniej Górze) zwróciła uwagę na duże doświadczenie KUTW w pracy z ludźmi trzeciego wieku. Współpraca z Karkonoską Państwową Szkołą Wyższą ułatwia UTW rozwój i prowadzenie ciekawych zajęć. Mamy możliwość publikowania naszych osiągnięć i przedstawiania w przestrzeni miejskiej Jelenie Góry.

Anna Śliwińska (Prezes Transgranicznego UTW w Zgorzelcu) przedstawiła motto uniwersytetu „*Żeby życie nie bolało, a dobrze smakowało*”. Do uniwersytetów trzeciego wieku przychodzą ludzie dojrzały, mają doświadczenie wiele pomysłów na życie, co należy wykorzystać w działalności UTW. Temat VIII FORUM UTW w Zgorzelcu „*Żeby życie nie bolało*” stał się tematem wiodącym corocznych *Zgorzeleckich spotkań Uniwersytetów Trzeciego Wieku*.

„Forum musi być organizowane! - mówiła Pani Prezes, jest to doskonałe miejsce aby zobaczyć, nauczyć się i doświadczyć w praktyce różnych możliwości działania”. Jak w każdym UTW finanse stanowią swoiste wyzwanie. Staramy się pozyskiwać pomoc z różnych źródeł, dobrze układa się współpraca z Urzędem Miasta i Radą Seniorów.

Postulat na przyszłość- należy zwrócić się do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego z prośbą o zaplanowanie w budżecie wsparcia finansowego dla przedsięwzięcia „Dolnośląskie Forum UTW”.

Karolina Popiel (Prezes UTW w Nowej Rudzie) przedstawiła zysk ze zorganizowania FORUM przez Noworudzki UTW, którym jest przyjaźń ze wspianymi studentami uniwersytetów trzeciego wieku, to przyjaciele i nauczyciele , od których uczyliśmy się nowych metod pracy i zarazem potwierdzaliśmy swoje osiągnięcia.

Aktualna forma organizacyjna FORUM jest, zdaniem Pani Prezes, optymalna. Nie ma jednego modelu UTW, każdy uniwersytet pokazał coś nowego i każdy następny UTW organizując kolejne FORUM może wzbogacić ofertę zajęć o własne doświadczenia wyzwalające kreatywność słuchaczy. Poleciłabym zapisywanie seniorom UTW na receptę. Powinno się publikować ciekawe rozwiązania, w tym celu należałoby wypracować sposoby publikowania materiałów. W uniwersytetach trzeciego jest wielki potencjał, który należy wykorzystać do współpracy międzygeneracyjnej, do współpracy z innymi organizacjami senioralnymi np. Federacją UTW, do organizowanie „Małego Forum” kilku zaprzyjaźnionych UTW.

Sławomir Piechota (Poseł na Sejm RP)- mówił, że każdy jubileusz pokazuje co się udało i co należy zaplanować na przyszłość. Uniwersytety trzeciego wieku są jak piękne ogrody, o które należy dbać i rozsiewać dobrą ideę wokół. Jeżeli te ogrody ciągle się rozwijają i pięknieją, to zasługa ogrodników. „Ogrodnikiem 40-lecia” jest Pani dr Walentyna Wnuk. Ale cuda nie dzieją się same i aby zdarzały

się codziennie, należy mieć w sobie radość i ciekawość, mieć zachłanność na życie.

Nawiązując do problemów finansowych, Pan Poseł powiedział, że pieniądze są często wymówką, aby nic nie robić, ale jak jest entuzjazm, piękna idea to warto poszukać różnych źródeł finansowania. Uniwersytetom Trzeciego Wieku potrzebne jest miejsce spotkań, takie jak FORUM, otwarte na różne podmioty umiejętnie ze sobą współpracujące. Na zakończenie przedstawił pewną propozycję zorganizowania „wędrującego biura prawnego”, w którym sam mógłby brać udział.

Jarosław Maroszek (Dyrektor Departamentu Zdrowia i Promocji Woj. w UMWD) zabierając głos zaznaczył, że dotychczasowe spotkania uniwersytetów trzeciego wieku potwierdzają potrzebę organizowania FORUM, potwierdzają dążenie Samorządu Województwa Dolnośląskiego do budowania systemu wsparcia osób starszych i wskazują na współpracę różnych instytucji senioralnych. Sprawdza się formuła FORUM, ale wobec rosnących oczekiwań seniorów należy poszerzać działania, zapraszać do współpracy i pomocy inne podmioty. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego dołoży starań w zakresie pomocy przy organizacji FORUM przez następne UTW.

Po zakończeniu debaty głos zabierali uczestnicy Forum:

Grażyna Dąbrowska (Członek Rady Naukowej UTW w UWr) podkreśliła potrzebę organizowania kolejnych spotkań zgodnie ze sprawdzoną formułą FORUM oraz rolę nauczycieli akademickich różnych uczelni wspierających działania uniwersytetów trzeciego wieku. Dobrze byłoby włączyć do współpracy Federację Uniwersytetów Trzeciego Wieku z siedzibą we Wrocławiu.

Krystyna Lasek (UTW w Świdnicy, członek Rady Polityki Senioralnej) zwróciła uwagę na potrzebę włączenia do tematyki FORUM zagadnień z zakresu problematyki zdrowego starzenia się. Poinformowała o przygotowywanej debacie na temat zdrowia dolnośląskich seniorów.

Krystyna Markiewicz (UTW w Żarach) – proponuje, aby przy organizacji FORUM odwoływać się do potrzeb miejscowego społeczeństwa.

Wiesława Olczyk (UTW w Bolesławcu) wskazując na rolę uniwersytetów z długoletnią tradycją w edukacji seniorów powiedziała, że UTW w Bolesławcu został promotorem nowego uniwersytetu na wsi dzieląc się swoim doświadczeniem.

Anna Połubek (UTW w Miliczu) proponuje aby przedstawiać małe uniwersytety, które mają także swoje sukcesy i mogą pochwalić się działaniami np. w zakresie kultury fizycznej, jak Rajd w Dolinie Baryczy.

Wanda Dąbrowska zaproponowała bezpłatne jedno spotkanie dla Uniwersytetów w ramach zajęć z Gimnastyki Mózgu.

Podsumowując dyskusję panelową i całość obrad dr Walentyna Wnuk powiedziała, że wyrażona została, przez wszystkich panelistów i głosy z Sali, wola kontynuowania Forum. Następne spotkania, organizowane przez kolejne UTW mogą być organizowane w partnerstwie przez istniejące stowarzyszenia, w tym

Federację UTW. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego wyrażając zgodę na Forum chce być nadal pomocny (organizacja techniczna). Należy rozważyć wpisanie Forum do budżetu Województwa Dolnośląskiego. Należy rozważyć wydawanie materiałów instruktażowo – metodycznych po każdym spotkaniu, bo inspiracje i prezentowane pomysły są do zaadaptowania w innych placówkach.

Deklarując dalszą pomoc merytoryczną, dr Walentyna Wnuk zaproponowała korzystanie z potencjału intelektualnego uczelni wyższych zrzeszonych w Porozumieniu Pełnomocników Rektorów ds. UTW, to m.in. referenci tematu wiodącego, tworzenie listy edukatorów (kontakt z autorytetami – znaczącymi osobami). Na zakończenie zaproponowała żeby, po przeanalizowaniu protokołu, podjąć wiążące decyzje w sprawach organizacyjnych oraz wsparcia finansowego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Stanowisko to będzie przekazane wszystkim UTW wraz z protokołem. Zadeklarowała również przygotowanie listy tematów wiodących, które mogą być przedmiotem kolejnych spotkań w ramach DFUTW. Podziękowała za wszystkie spotkania, łącznie z jubileuszowym.

Za pomysł powołania Dolnośląskiego Forum UTW, za merytoryczne wsparcie i opiekę nad każdym kolejnym Forum, Organizatorzy X FORUM podziękowali dr Walentynie Wnuk i wręczyli piękne kwiaty.

Bukietami kwiatów podziękowano także Panu Jarosławowi Maroszkowi i Pani Marii Bogowolskiej – Wepsić za pomoc w zrealizowaniu I FORUM UTW i wspieranie organizacyjne i finansowe każdego kolejnego FORUM.

Staraniem Departamentu Zdrowia i Promocji Woj. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego wydano „Słowo o historii Dolnośląskiego Forum

Uniwersytetów Trzeciego Wieku”, które otrzymali Goście i wszyscy uczestnicy X FORUM UTW. Stanowi ono dorobek dolnośląskich liderów UTW, jako oddolna inicjatywa, która wyprzedziła wszystkie powstające później struktury, zrzeszające UTW Dolnego Śląska.

Aby X Forum przebiegło pomyślnie pod względem organizacyjnym bardzo starali się: Teresa Hyżak, Janina Żywicka, Wanda Ausbiter, Anna Mikułan, Maria Zatorska, Maria Malczyszyn, Ala Mitońska, Maria Tylecka, Bronisława Strzelecka, Danuta Kolk, Halina Cebula, Renata Babac-Stencel, Henryka Drobek, Maria Majewska –Grohman, Alicja Pawlik Grażyna Zgud, Janina Zamośna, Krystyna Prask, Honorata Hajłasz, Maria Marchwicka, Nina Stobiecka, Irena Gójska, Lena Plaminiak, Urszula Gałązka, Jerzy Sosnowski, Mietek Dąbrowski. DZIĘKUJEMY!

Stanisława Warmuz i Walentyna Wnuk

Na podstawie protokołu sporządzonego przez Irenę Gójską i Ninę Stobiecką.

Zgodnie z oczekiwaniami uczestników X Dolnośląskiego Forum UTW spotkamy się w Legnicy na XI DOLNOŚLĄSKIM FORUM UTW.

Organizatorem jest Legnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku przy CKZiU.

Termin spotkania w Legnicy – 2czerwca 2017roku.